

INFORME ESTRATÈGIC DE MONTGAT	
--------------------------------------	--

Data	01/04/2007
Objecte	Informe estratègic municipal
Autor	ERF
Lloc	Ajuntament Montgat

Pendent de validar per l'ajuntament

DADES GENERALS (2006)

Població: 9.427 hab.
 Superfície: 2,9 km²
 Densitat: 3.238,4 hab./km²
 Web: www.montgat.org

PLANS EN CURS

D'ençà la redacció del PGM el 1976, s'han fet moltes modificacions al planejament de l'Àrea Metropolitana en general, i de Montgat en particular. L'elaboració d'un POUM propi dependrà de les determinacions del PTM.

El Pla Director del Sistema Urbanístic Costaner ha afectat una franja al nord del municipi, en el límit amb el Masnou, entre les rieres de Miquel Mates i el torrent de la Foguera, en què preveien la construcció d'un polígon industrial on traslladar les naus ara instal·lades a la trama urbana.

El municipi participa en el Pla Estratègic Metropolità de Barcelona i en el Fòrum de Municipis de Santa Coloma de Gramenet, Badalona, Sant Adrià de Besòs, Tiana i Montgat. Tanmateix, és partícip del Pacte Territorial per a la Promoció Econòmica i l'Ocupació del Barcelonès Nord que treballa des de l'any 2001 en la millora de l'eficàcia de les polítiques d'ocupació i el desenvolupament econòmic del territori. El 2004 es va iniciar un procés d'Agenda 21, i compta ja amb una diagnosi ambiental en curs.

DINÀMIQUES DEL MUNICIPI

Montgat tenia, el 2006, una població de 9.427 habitants sobre els 3 km² de superfície del terme municipal. En la darrera dècada, el creixement demogràfic ha estat continuat, a un ritme del 2'5% mig anual; principalment es tracta de gent provinent de l'Àrea Metropolitana. La voluntat de l'Ajuntament és reduir el ritme i arribar a un sostre estable de 12.000 ó 13.000 habitants.

Els nascuts al mateix municipi són un 14,59%, al voltant del 55% que han nascut en un altre municipi català, majoritàriament, del Barcelonès, un altre 25'9% son espanyols nascuts fora de Catalunya i, finalment, el 3'85% pertany al percentatge de població estrangera.

Pel que fa als equipaments, recentment s'ha construït un Centre d'Assistència Primària i una biblioteca. Per a un futur pròxim, hi ha en projecte la construcció d'un col·legi IES i d'un geriàtric. Amb tot, es preveu que la manca de places escolars suficients obligaran a ampliar l'escola Salvador Espriu, per tal de donar-hi resposta.

BASE ECONÒMICA

Es tracta d'un municipi amb una base econòmica tradicionalment centrada en la indústria que, en la darrera dècada, ha començat a transformar la seva estructura, tot i que aquesta activitat segueix sent important.

El sector amb més pes ocupacional és el de serveis (65'5% del total), seguit pel sector de la

construcció i la indústria (24'6% del ocupats) principalment l'alimentària, de transformació de metalls, la tèxtil o la fabricació de mobles). Per bé que la indústria és el que genera més riquesa en valor afegit brut amb el 66'5%, front el 27'3% dels serveis, seguits de la construcció (9'1%) i molt minoritàriament per l'agricultura (0'7%). Durant els últims anys, els sectors que més han augmentat en activitat han estat la construcció, el comerç al detall, els professionals i artistes i altres serveis, mentre el sector de la indústria ha patit una lleugera regressió.

Les principals indústries del terme municipal són: FARGI, producció de gelats i CERÀMICA INDUSTRIAL MONTGATINA, fabricació de ceràmica que ocupen unes 300 persones, la majoria residents en el municipi. Hi ha un cert risc de deslocalització.

Un elevat nombre de les indústries instal·lades a Montgat es troben integrades en el nucli urbà del municipi. Els 76 establiments industrials es troben repartits en 2,95 Km² de superfície municipal el que ens dóna una mitja de 26 indústries/Km². Els sectors industrials amb més pes són la transformació de metalls (fonderies, tallers i indústries), el Tèxtil i la Confecció, seguit de l'Edició (arts gràfiques), Mobles (fusteria, la Química i el Metall. També té força importància el sector de l'alimentació. L'Ajuntament vol traslladar a polígons industrials les activitats d'aquest sector que encara queden als nuclis urbans. D'altra banda, aposta per la promoció de la indústria no contaminant.

El sector secundari a Montgat està patint una transformació. Durant aquests últims anys l'increment de la branca de la construcció, així com el tancament d'algunes indústries i la reconversió d'altres, fa que trobem un nou mapa dins de l'activitat industrial del municipi.

OCUPACIÓ DEL SÒL

Està separada del pla de Barcelona per turons com el turó de Montgat, sota el qual es va construir el primer túnel ferroviari de la península. Es tracta d'una població industrial, residencial i d'estiueig formada a partir d'un petit nucli de pescadors vora el mar, al voltant de la Torre de defensa de Ca l'Alzina.

Segons l'auditoria ambiental de l'Agenda 21 de Montgat, les sis unitats que conformen el seu paisatge són: El paisatge urbano-industrial, concentrat al casc urbà i als polígons del seu voltant, el paisatge d'urbanitzacions, caracteritzat per una matriu ajardinada entre les construccions no contigües, el paisatge forestal que es correspon a l'àrea de Turó del Mar de la serralada litoral, el paisatge fluvial associat a les lleres de la riera d'en Font i el seu principal afluent, el paisatge arvense ruderal, corresponent a la plana de Montgat i el paisatge rural, associat a la desapareguda activitat agrícola.

Concretament, de els 283ha del terme municipal, 85 són urbanes, 83'50 no són urbanitzables i hi ha encara 14,5ha que si ho són. Pel que fa a la tipologia dels habitatges construïts, la majoria presenten una baixa densitat. Els aïllats i els adossats sumen més d'un terç del total edificat.

Segons el planejament vigent, el nombre d'habitatges nous previst és de 700 al Pla de Montgat (urbanització que en total tindrà 850), més 450 de protecció social al Turó del sastre. És a dir, un total de 1.150 habitatges.

No hi ha problemes de segregació social ni de degradació urbana. Amb tot, hi ha un barri d'origen industrial, Les Mallorquines, que requereix d'intervenció per la seva millora.

- Els projectes urbanístics previstos tendeixen a estructurar el municipi, desenvolupant sectors industrials de mida petita que permetin traslladar les indústries que actualment es troben inserides en el teixit urbà. També, hi ha altres operacions d'habitatge: s'està edificant un nou sector de planejament i està aprovat el planejament per un altre. El nombre d'habitatges pot créixer en aproximadament és d'uns 1.150.
- Estudi de fórmules per allargar el parc del Tramvia, entre Montgat i Tiana, més enllà de l'autopista,

mitjançant un nou pont sobre la C-32 que permetria que el passeig continués fins a enllaçar amb la rambla del Turó. Aquest pont uniria els barris de les Vilares i Can Maurici amb el Turó del Mar. El projecte es troba en estat molt embrionari, però ja s'han començat a pensar fórmules. L'actual passarel·la sobre la C-32, estreta i per a vianants, es podria convertir en un gran vial. D'aquesta manera es permetria donar continuïtat al passeig que forma el parc del Tramvia i milloraria la connexió entre Montgat i Tiana.

MOBILITAT I INFRASTRUCTURES

Al juny del 2006 va entrar en servei un autobús públic urbà que recorre tot el municipi.

Per tal de millorar la mobilitat interna treballen amb la idea de crear unes calçades laterals a l'autopista.

La N-II presenta un elevat grau de congestió viària. El projecte de l'Ajuntament és reconvertir-la en via urbana amb dos únics carrils, voreres amples, arbrat, carril bici, etc. Amb aquest objectiu ja han començat a negociar amb el Ministeri de Foment, la Generalitat, l'Àrea Metropolitana i el sector privat del municipi per a trobar finançament. Fins al moment, compten amb uns 2'1M d'euros (350 M de pessetes).

Pel que fa al ferrocarril, estarien d'acord amb qualsevol de les solucions proposades i consensuades amb el Consell Comarcal, com el soterrament o el desplaçament. Reconeixen però, que l'alt cost de la operació fa el projecte difícilment viable. L'Ajuntament no ha estudiat el tema amb detall.

- Projectes en infraestructures: reconversió de la N-II a via urbana, calçades laterals a l'autopista, soterrament o trasllat del ferrocarril.
- Pla mobilitat: han demanat ajut a la Diputació per a l'elaboració d'un Pla de Mobilitat propositiu que ordeni el trànsit intern, defineixi camins peatonals i millori la mobilitat i l'accessibilitat del terme.

MEDIAMBIENT

La riera d'en Font, junt amb el Torrent de Can Gili, és l'eix vertebrador de gairebé tot el sistema fluvial del municipi. Recentment, s'ha soterrat la riera de Miquel Mates, mentre que la de Sant Jordi, a la part sud del terme, serà la pròxima en ser-ho amb el suport de l'ACA i l'Àrea Metropolitana, que estan realitzant un projecte per evitar que es col·lapsi en els dies de pluja.

Moltes comunitats de ribera es troben en un estat de conservació deficient. Tot plegat implica una baixa o nul·la connectivitat biològica amb espais PEIN, com el de La Conreria - Sant Mateu - Cèl·lecs. Tanmateix, la presència d'un entramat viari, amb autopistes, nacionals i vies ferroviàries fan que la interconnectivitat biològica amb entitats de major grandària i rellevància sigui pràcticament inexistent. La dispersió urbanística i l'acció de l'home no ajuden en aquesta relació. Presenta un espai periurbà on hi ha hagut alteracions paisatgístiques notables. La proliferació d'urbanitzacions, com la del Pla de Montgat o els polígons industrials a la vessant badalonina.

A Montgat hi ha tres hàbitats d'interès comunitari: dos marins i un terrestre. Els marins corresponen a baixos marins sorrencs mentre el terrestre correspon a herbassars higròfils. Cal dir que l'aportació de nitrogen és una de les principals font de contaminació de les aigües submarines que fa que el municipi estigui integrat dins la xarxa de zones vulnerables per contaminacions de nitrats de fonts agràries; és per això que l'aqüífer està protegit. A Montgat no hi ha cap espai natural protegit, ni cap PTGMF (Plans Tècnics de Gestió i Millora Forestal).

Pel que fa als residus, en tant que pertany a l'Entitat Metropolitana de Serveis Hidràulics i Tractament de Residus (EMSHTR), està englobat dins el Pla Metropolità de Gestió de Residus Municipals (PMGRM) del 1997, on es marquen uns objectius a assolir en el camp del reciclatge. Actualment, la

separació selectiva és prou complerta: es separen els envasos, paper/cartró, vidre, piles, roba, medicaments i voluminosos.

El municipi disposa d'un servei de deixalleria des del març del 2002, mancomunat amb Tiana. Es tracta d'un espai força recent que comparteix amb el municipi de Tiana. Al voltant del 47% dels usuaris són particulars i la resta petits industrials o comerciants. També hi ha una deixateria mòbil facilitat per l'EMSHTR, que efectua parades en el poble dos dissabtes al mes i que, un cop ha recollit els residus, els porta a la deixateria de Tiana-Montgat.

En resum:

- Pèrdua de sorra de platja: La dinàmica litoral fa que cada any a l'hivern (novembre-març) amb els temporals de pluja i vent s'emporti la sorra de les platges. És més apreciable la sorra perduda en la platja al Nord de l'espigó del Turó de Montgat, sobretot, des del Turó de Montgat fins al límit amb El Masnou (degut al port del Masnou).
- Baixa qualitat de les aigües superficials i subterrànies. Pel que fa a l'aigua marina, enguany han detectat molta més brutícia que d'altres anys.
- Valor paisatgístic dels espais forestals del municipi, malgrat que estan aïllades i son disperses. Alguns d'aquests espais amb valor paisatgístic són el Turó de Montgat, la zona de Les Bateries i les zones verdes del Residencial Camí d'Allella. Queda pendent de restauració d'una zona natural al turó del túnel del tren de Montgat de la qual, d'ençà de l'enderrocament dels Banys de Montgat i l'ampliació del Passeig Marítim, en cal incrementar el valor paisatgístic. Tanmateix, hi ha un elevat risc d'incendi forestal com a conseqüència de l'elevada activitat humana i de la gran quantitat de vegetació inflamable.
- Baixa connectivitat biològica a través del sistema fluvial i entre els boscos - illa al sector de la serralada litoral i espais protegits. I una pèrdua de diversitat biològica per abandonament de les activitats agrícoles i ramaderes tradicionals. A més d'una escassa presència de comunitats arbustives
- Deficient estat de les rieres i risc d'inundacions. Comunitats de ribera en deficient estat de conservació. Anualment, l'Entitat Metropolitana realitza un pla de neteja de les rieres del municipi i el Consell Comarcal preveu la restauració de la vegetació de ribera autòctona. Hi ha risc d'inundació a la riera de Sant Jordi.
- Restauració de "les plataformes", a tram litoral sud del municipi, on es trobaven antigues fàbriques contaminants: l'antiga Lejia Conejo i Explosivos Riotinto. Actualment es una zona degradada i desaprovechada. La contaminació del sòl en la zona podria ser alta atenent el tipus d'activitat. L'Ajuntament té la voluntat de treure a concurs possibles idees de projecte de reordenació i revalorització d'aquest tram litoral, proposant un programa d'activitats i serveis que haurien d'encabir-s'hi com una piscina municipal, equipaments per al bany, etc, per tal de donar continuïtat al passeig marítim de Badalona.

CULTURA

El patrimoni cultural de Montgat és notable. L'època medieval va caracteritzar-se per la profusió de construccions lligades a la religiositat i a la defensa, com l'església de Sant Martí o la Torre de Ca l'Alzina (segles XVI-XVII). Més endavant, l'arquitectura prengué un caràcter més civil, entre les que destaca el primer túnel ferroviari de la península. El conjunt és, definitivament, un espai de gran interès pel que fa al patrimoni arquitectònic, tal i com queda palès en el gran nombre d'elements catalogats pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Entre les entitats d'interès destaca el Centre cívic les Mallorquines.

D'altra banda, pel que fa a les celebracions populars del municipi són: Festa Major de Sant Jordi, la Festa Major (24 juny), la Festa de Sant Pere (29 de juny) i la Festa Cara al Mar (juliol).

GESTIÓ MUNICIPAL

El deute es situa en torn del 9-10%, i el dèficit és del 9%. L'Ajuntament subvenciona anualment a la majoria d'associacions i entitats cíviques amb quantitats entre els 1.000 als 2.500 euros, una despesa que es considera necessària per a la promoció de la vida cultural i esportiva del municipi. Destaquen el grup de teatre de la vila i el grup coral.

La voluntat de l'Ajuntament és evitar que la tendència actual de les dinàmiques demogràfiques faci de Mongat una "ciutat dormitori"; per això, es propicia el desenvolupament econòmic d'activitats diverses, i l'estructuració i millora urbana, per conservar el caràcter de poble.